

MATERIÁLY K SEXUÁLNEJ VÝCHOVE PRE PRÁCU S ĽUĎMI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM

Petra Jurkovičová

Bundesvereinigung Lebenshilfe für Menschen mit geistiger Behinderung e. V. (Hrsg.) *Sexualpädagogische Materialien für die Arbeit mit geistig behinderten Menschen*. Weinheim und München: Juventa, 2005. ISBN 3-7799-2006-9.

Vedenie a podpora mladých ľudí s mentálnym postihnutím v oblasti sexuálneho správania a sexuálnej výchovy sa viaže s vysokými nárokmi kladenými na rodičov rovnako ako na pedagógov či vychovávateľov. Odtabuizovanie tém spojených so sexualitou ľudí s postihnutím a najmä ľudí s mentálnym postihnutím sa v dnešnej spoločnosti stretáva s ambivalentnými postojmi.

Na jednej strane pôsobia odborníci vychovávajúci a pracujúci s dospelými ľuďmi s mentálnym postihnutím, ktorí prezentujú potreby týchto ľudí a ich práva na normálny partnerský život.

Na strane druhej stojí laická verejnosť, často zastúpená ľuďmi zo širšej spoločnosti ako aj vlastnými rodičmi ľudí s mentálnym postihnutím, ktorí sa zatiaľ nestretli s pojmom sexualita u ľudí s mentálnym postihnutím a na základe svojich vedomostí z danej oblasti nie sú schopní objektívne posúdiť potreby týchto ľudí a vyrovnáť sa následne s ich prejavovaním.

Práve na základe dlhodobej potreby odborníkov ako aj rodičov, ktorí sa starajú o ľudí s mentálnym postihnutím, sa združenie Lebenshilfe v Marburgu rozhodlo vydať publikáciu poskytujúcu metodické podklady pre prácu s ľuďmi s mentálnym postihnutím v oblasti sexuálnej výchovy.

Publikácia je veľmi bohatá na praktické materiály, obrazové a interaktívne state ako aj na odborné a vysvetľujúce texty týkajúce sa jednotlivých kľúčových oblastí sexuálnej výchovy u ľudí s mentálnym postihnutím. Je určená tak odborníkom z rôznych domovov, chránených byvaní a chránených dielní, ako aj pre rodičov, s ktorými ich dospelé „deti“ s mentálnym postihnutím bývajú a teda ich výchovu v oblasti sexuality majú vo vlastných rukách.

Všetky publikované texty, koncepty ako aj praktické podklady a materiály pre priamu prácu s klientmi s mentálnym postihnutím boli použité a otestované v rámci projektu *AIDS - prevencia u mentálne postihnutých ľudí* podporovaného

Spolkovým ministerstvom zdravotníctva, ako aj v rámci praxe jednotlivých odborníkov, podieľajúcich sa na výchove ľudí s mentálnym postihnutím.

Štruktúrálna je publikácia členená na dve hlavné časti – teoretickú a praktickú.

V prvej časti sú poskytnuté odborné texty a podklady ku kľúčovým témam v oblasti sexuálnej výchovy, prejavov sexuality a sexuálneho správania ľudí s mentálnym postihnutím. Tieto texty majú slúžiť ako podklady pre porozumenie problematike sexuálnej výchovy u ľudí s mentálnym postihnutím a sú určené tak odbornej ako aj laickej verejnosti.

V druhej časti sú publikované obrazové materiály a ľahko štruktúrované texty pre samotných klientov s mentálnym postihnutím, ktoré je možné bez úprav použiť pre priamu prácu s klientmi, kopírovať atď. Tieto materiály je zároveň možné dopĺňať ďalšími textami, ktoré sa v tejto časti nachádzajú.

Autori publikácie upozorňujú na to, že postupnosť zvolených tém, ich interpretácia, spracovanie a doplnenie praktickým materiálom nie je definitívne a je nutné prispôbovať to individuálnym možnostiam a potrebám jednotlivých klientov s mentálnym postihnutím, resp. ďalších čitateľov z rád rodičov či vychovávateľov a pedagógov.

Domnievam sa, že uvádzaná publikácia zaplní prázdne miesta v materiáloch poskytujúcich informácie a priame praktické metodiky v práci s ľuďmi s mentálnym postihnutím. A to o to viac, že sa orientuje na problematiku u nás doteraz nedostatočne diskutovanú, akou sexualita ľudí s mentálnym postihnutím určite je.

Podľa môjho názoru by prispôbenie predloženého metodického materiálu pre podmienky českej či slovenskej špeciálnej pedagogiky bolo veľmi prínosné, rozšírili by sa teoretické možnosti ako aj praktická práca s ľuďmi s mentálnym postihnutím.

Mgr. Petra Jurkovičová
Katedra špeciálnej pedagogiky
Pedagogická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
Žižkovo nám. 5
771 40 Olomouc